

VLAAMSE MILIEUMAATSCHAPPIJ

Grondwater in Vlaanderen: reactie op aanbevelingen van het Rekenhof

Didier D'hont

AOW , Dienst grondwaterbeheer

Advies Minaraad/SERV

Pag. 3

- *Het deel over grondwater in de SGBP is in het algemeen goed onderbouwd, toch hebben de Raden hierover nog enkele opmerkingen.*
- Meeste opmerkingen worden behandeld bij antwoorden op aanbevelingen Rekenhof

Aanbeveling Minaraad/SERV (15): grensoverschrijdend overleg

- In principe taak voor ISC en IMC
- Samenwerkingsovereenkomst Kolenkalk met Wallonië (politiek niveau)
- Samenwerking met Nederland over de Roerdalslenk, verziltingsproblematiek (administratief niveau)
- Mogelijke samenwerking met Frankrijk over Landeniaan (Interregproject met sociaal-economisch luik), pesticiden, ...

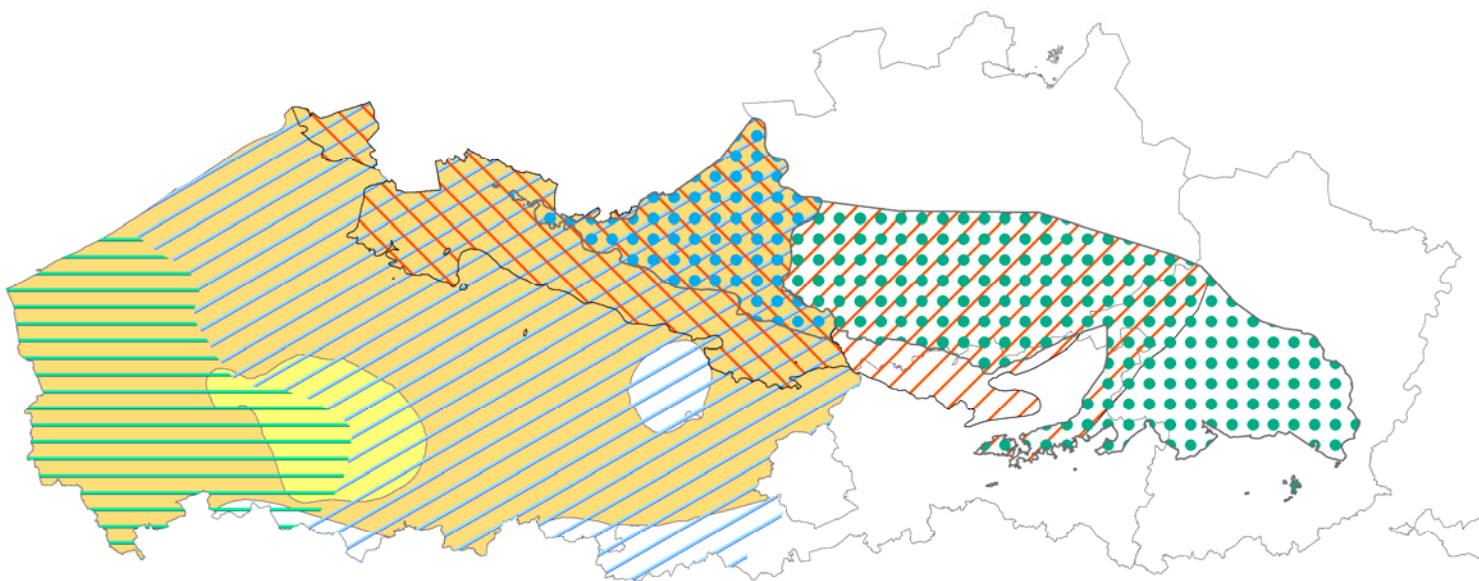
Aanbeveling 1 Rekenhof

- *...vergunningen- en heffingenbeleid verder differentiëren in functie van de toestand van de grondwaterlichamen in alle grondwatersystemen*

8 GWL in kwantitatief ontoereikende toestand

Grondwaterlichamen in ontoereikende kwantitatieve toestand volgens ontwerp Stroomgebiedbeheerplannen 2016-2021

Legende

 BLKS_0400_GWL_2S

 BLKS_0600_GWL_2

 SS_1000_GWL_1

 SS_1300_GWL_3

 CVS_0400_GWL_1

 CVS_0600_GWL_2

 SS_1000_GWL_2

 SS_1300_GWL_4

0 4,759,5 19 28,5 38
Kilometer

Gebruikte criteria

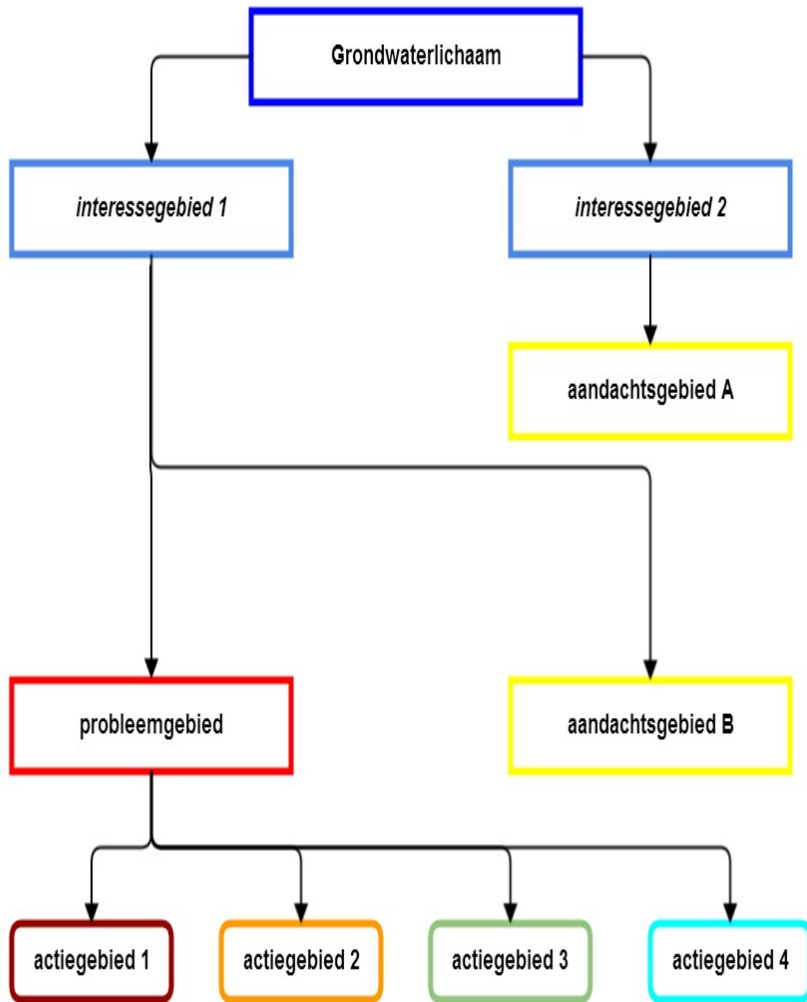
- VLAREM: 7 kwantiteitscriteria
 - ontwerpSGBP 2016-2021: 1 extra criterium
- Meer criteria onderzocht, toch betere toestand!
- Pas op:
 - Niet alle criteria zijn relevant voor alle GWL (bv. verschil freatisch-gespannen)
 - Niet alle criteria tot in detail uitgewerkt
 - Nieuwe guidance on e-flows pas eind 2014

Differentiatie?

- Herstelprogramma's voor GWL in kwantitatief ontoereikende toestand
- Causale verbanden omgezet naar gebiedsgericht beleid, ook binnen GWL: door oorzaak binnen GWL aan te pakken het volledige GWL in goede toestand krijgen
- Specifieke invulling per (deel van) GWL
- Opgenomen in ontwerpSGBP

Gebiedsgericht?

Vraag MINA-raad/SERV

- Zo vragen de Raden om bij de vergunningverlening op bedrijfsniveau rekening te houden met de nood aan hoogwaardig water, de reeds gedane inspanningen om het waterverbruik terug te schroeven en de mogelijkheid om over te schakelen op alternatieve waterbronnen.
 - Bijzondere voorwaarden zijn locatie en –bedrijfsspecifiek
 - Voorrang aan hoogwaardig water (i.e. waar wettelijke kwaliteitseisen gelden)
 - Reeds gedane inspanningen: zie referentiejaar in herstelprogramma's
 - Omschakeling op alternatieve waterbronnen: wateraudit!
 - Nu reeds gemakkelijker om vergunning uit freatische GWL te verkrijgen (dieptecriterium VLAREM)
 - Informatie over zilte en zoete GWL uitgebreid (DOV)

Aanbevelingen 2 en 4 Rekenhof

- *Heffingsgebieden zo bepalen dat een éénduidige consolidatie op het niveau van GWL mogelijk is. Dit moet leiden tot een gericht heffingenbeleid en een betere evaluatie van de impact van de heffing op het verbruik en toestand van de GWL*
- *Bij de berekening uitgaan van de plaats en het volume van het verbruik in plaats van de gebruikersgroep (sturen naar lager verbruik en minder verbruik in GWL in ontoereikende toestand)*

Huidige heffingen

- Ingevoerd in 1997 in het grondwaterdecreet
- Vernieuwd in 2002, rekening houdend met kwetsbaarheid van watervoerende lagen en onttrokken debiet
- 2006/2007: gebiedsfactoren
- 2010: gebiedsfactoren stijgend tot en met 2017
- Heffingen vooral sturend ingezet!

- Evaluatie en herziening grondwaterheffingen
- Ingebed in evaluatie en herziening grondwaterdecreet (30 jaar oud!)
 - Afbakening beschermingszones; brondossiers; bijhorende beschermingsmaatregelen
- Timing: heffingsjaar 2018
- opgenomen in regeerakkoord, beleidsbrief en ontwerpstroomgebiedbeheerplannen

- Consolidatie met grondwaterlichamen
- Consolidatie met herstelprogramma's
- Sturende grondwaterheffingen in functie van de toestand van (delen) van de grondwaterlichamen
- Volume gewonnen debiet zal in rekening gebracht worden
- Heffingstarieven realistisch en rechtvaardig

Vraag Mina-raad/SERV (12)

- De Raden willen echter benadrukken dat het belangrijk is om de levering van voldoende kwaliteitsvol water aan een correcte prijs te (kunnen) garanderen voor toepassingen die een dergelijke kwaliteit nodig hebben
 - Sturende grondwaterheffingen
 - Prijszetting zelf is evenwichtsoefening (maatschappelijk-politiek)

Aanbeveling 3 Rekenhof

- *Het grondwatervergunningenbeleid beter verankeren in regelgeving. Dat zal de afdwingbaarheid door de vergunningverleners en de rechtszekerheid voor aanvragers bevorderen*

Verankering

- Vaststelling door de Vlaamse regering van de stroomgebiedbeheerplannen (inclusief herstelprogramma's) voorzien eind 2015
- Wetgeving m.b.t. vergunningen: van VLAREM naar omgevingsvergunning
- “verdere verankering van gedifferentieerd, gebiedsgericht beleid in regelgeving zal worden onderzocht”
- Niet altijd wenselijk om alles in sectorale voorwaarden te betonnen

Aanbeveling 5 Rekenhof

- De uitvoering van de maatregelen ... permanent op te volgen en periodiek bij te sturen. VMM dient de toestand van de GWL daarbij correct te bepalen en de resultaten regelmatig te rapporteren

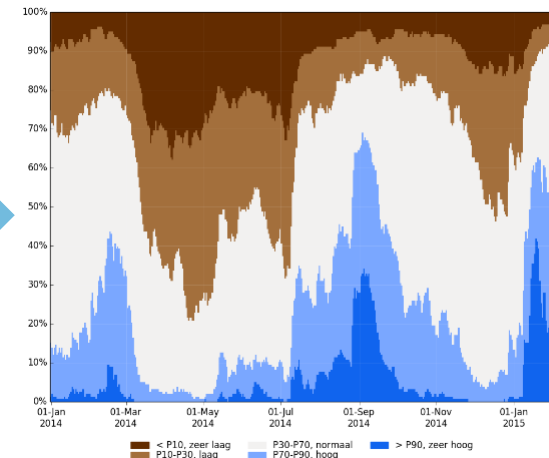
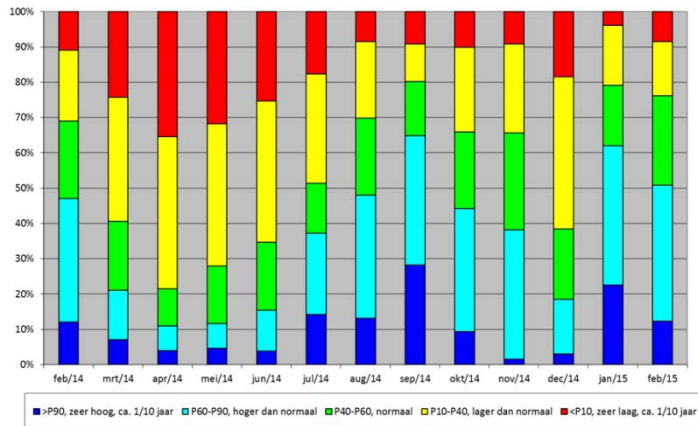
Permanente opvolging versus periodieke bijsturing

- “officiële” evaluatie zesjaarlijks met bijsturing cfr. zesjaarlijkse cyclus SGBP (verplichting KRW; DIW)
 - Rechtszekerheid
 - Slow response systems (jaarlijkse bijsturing niet wenselijk)

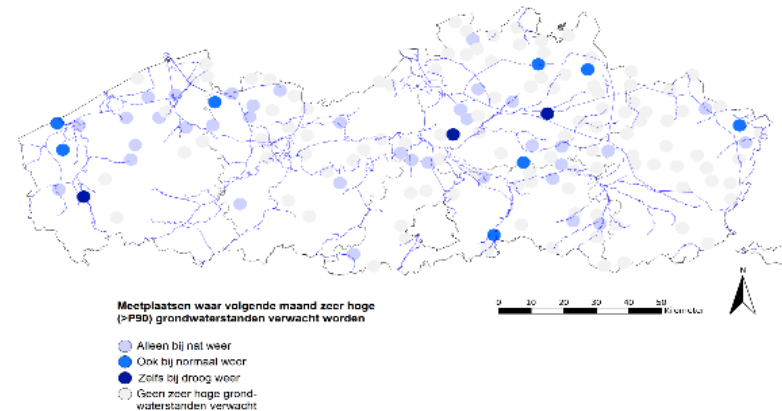

Permanente opvolging versus periodieke bijsturing

- freatische grondwaterstandsindicator: maandelijkse rapportering

- Inclusief voorspeller!

Permanente opvolging versus periodieke bijsturing

- Studieopdracht “trendanalyse gespannen grondwaterlichamen”
 - Tijdreeksanalyse per peilfilter
 - Ruimtelijke en tijdsreeksanalyse cfr. Grondwaterlichamen en herstelprogramma’s
 - Effect voorgestelde herstelprogramma’s?
 - Ontwikkelen van een rapporteringstool
- Uitvoering studieopdracht 2015
- Implementatie 2016

Aanbeveling 6 Rekenhof

- *Het vergunningenbeleid transparanter uit te voeren door duidelijke richtlijnen. Een aanzet hiertoe is al vervat in de ontwerp SGBP. Een systematische opvolging van meldingen, aanvragen, adviezen en vergunningen moet de verantwoording op het niveau van GWL beter mogelijk maken.*

Praktische uitwerking van herstelprogramma's

- Richtlijnen:
 - Zie ontwerp SGBP
 - Intern doorvertalen naar adviesverleners
 - Communicatie met vergunningverlenende overheden en sectoren
- Opvolging via DOV
 - Enkel “ingedeelde” activiteiten
 - Interactieve overzichtskaart zal opgemaakt worden en gecommuniceerd worden via DOV (na vaststelling SGBP)

Aanbeveling 7 Rekenhof

- Werk maken van een koppeling van de huidige databanken
 - Opmaak watergebruiksdatabank
 - Vergunningendatabank – heffingendatabank
 - IMJV
 - Data drinkwatermaatschappijen
 - ...

Aanbeveling 8 Rekenhof

- *...Een eventuele hervorming van het grijswaterbesluit of de integratie ervan moet expliciet gekoppeld zijn aan de impact op het herstel van de GWL in ontoereikende toestand en moet gebruikersvriendelijk zijn*

Van grijswaterbesluit naar...

- Grijswaterbesluit heeft wel degelijk zijn nut bewezen in het Sokkelsysteem
- Maar: logge procedure
- Alternatief: kan een ecologisch drinkwatertarief worden ingevoerd voor die bedrijven die hun grondwaterwinning uit grondwaterlichamen in kwantitatief ontoereikende toestand afbouwen?
- Regeerakkoord, beleidsbrief, ontwerp SGBP